

Aan

Gemeente Neder-Betuwe (Dorus van Deursen)

Onderwerp

Groepsrisicoberekening ABC-bedrijfskavels zuidzijde Opheusden: Advies externe veiligheid (EV)

Inleiding

Gemeente Neder-Betuwe vroeg ons in maart 2020 om een groepsrisicoberekening te doen voor de ontwikkeling van de zuidelijke bedrijfspercelen op het ABC-terrein in Opheusden. Dit naar aanleiding van ons eerdere advies (zaak 0214134402). Het plangebied ligt namelijk nabij de Betuweroute (en tevens de A15), waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen op dit spoor kunnen dodelijke slachtoffers vallen. De kans op een dergelijke calamiteit is echter zeer klein.

Daarnaast is gevraagd om het advies van de veiligheidsregio op te vragen.

Advies

Wij adviseren u vanwege EV:

1. Een beperkte verantwoording van het groepsrisico uit te laten werken in de toelichting bestemmingsplan.
2. Een 'Veiligheidszone Betuweroute' op de verbeelding op te laten nemen, waarbinnen geen gebouwen met personen aanwezig mogen zijn.
3. In het bestemmingsplan Bevi-inrichtingen en bijzonder kwetsbare objecten/zeer kwetsbare gebouwen uit te sluiten.

Argumenten

1.1 Uit de risicoberekening blijkt namelijk dat het groepsrisico niet heel hoog is en niet sterk toeneemt door de beoogde ontwikkeling.

Hierdoor kan een beperkte verantwoording van het groepsrisico plaatsvinden (op grond van artikel 7 en 8 van het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt)). Hiervoor moet in de toelichting bestemmingsplan worden ingegaan op de personendichtheid binnen het invloedsgebied ter plaatse, de hoogte van het groepsrisico (uitgevoerd met het rekenprogramma RMB-II). Zie hiervoor bijlage 1 bij deze adviesnotitie, waarin de resultaten van de risicoberekeningen die wij hebben uitgevoerd globaal zijn weergegeven. Daarnaast moet worden ingegaan op de mogelijkheden voor de zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid. Hiervoor moet met name het nog te ontvangen advies van de veiligheidsregio (VRGZ) worden verwerkt. Zodra we dat hebben ontvangen van de VRGZ zullen wij dat meteen naar jullie doorsturen.

2.1 Gebouwen binnen de PR 10-6 contour/basisnetafstand en het PAG zijn niet gewenst.

Uit de risicoberekening volgt dat de contour van het plaatsgebonden risico (PR 10-6) op circa 21 meter van het hart van het spoor ligt. Daarnaast zijn in de Regeling Basisnet basisnetafstanden vastgelegd waarbinnen het plaatsgebonden risico maximaal 10-6 per jaar is. Voor de Betuweroute, die voor dit plan maatgevend is, is die afstand 30 meter, gemeten vanuit het midden van de buitenste sporen van de spoorbundel. Dit wordt het PR-plafond genoemd.

Het plasbrandaandachtsgebied (PAG) van de Betuweroute ligt op 30 meter vanaf de buitenkant van het spoor, dus net iets verder dan het PR-plafond. Voorgesteld wordt om een 'Veiligheidszone Betuweroute' op de verbeelding op te laten nemen, waarbinnen geen gebouwen met personen aanwezig mogen zijn. Hierdoor gelden er van rechtswege geen extra bouwkundige maatregelen voor deze gebouwen. Daarnaast wordt er in ieder geval voldaan aan de grens- of richtwaarden voor het plaatsgebonden risico, omdat er zich geen (beperkt) kwetsbare objecten kunnen vestigen binnen het PR-plafond.

Voorgesteld wordt om voor de grootte van deze 'Veiligheidszone Betuweroute' minimaal het PAG aan te houden (30 meter vanaf de buitenkant van het spoor).

3.1 Dit volgt uit de ambities uit de gemeentelijke EV-visie.

In het bestemmingsplan kunnen regels worden gesteld die de vestiging van een Bevi-inrichting dan wel een bijzonder kwetsbaar object expliciet uitsluiten. Gemeente Neder-Betuwe heeft in de ambities van haar beleidsvisie externe veiligheid (2015-2019) opgenomen

dat bijzonder kwetsbare objecten niet worden toegelaten binnen een 200 meter zone van een aangewezen basisnetroute. De Betuweroute (en de A15) is zo'n basisnetroute en het plangebied ligt volledig binnen deze 200 meter zone van die basisnetroute(s). Bijzonder kwetsbare objecten worden in de Omgevingswet benoemd als 'zeer kwetsbare gebouwen' en in bijlage VI van het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL) gedefinieerd als:

"een gebouw met één van de volgende gebruiksfuncties, alleen voor zover het gaat om die gebruiksfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan:

- a. een woonfunctie voor 24-uurszorg;
- b. een bijeenkomstfunctie:
 - 1°. voor kinderopvang; of
 - 2°. voor dagverblijf van personen met een lichamelijke of geestelijke beperking;
- c. een celfunctie voor dwangverblijf van personen;
- d. een gezondheidszorgfunctie met een bedgebied; of
- e. een onderwijsfunctie:
 - 1°. voor basisschoolonderwijs; of
 - 2°. voor onderwijs aan minderjarigen met een lichamelijke of geestelijke beperking."

Vooruitlopend op de inwerkingtreding van die wet, kan bovenstaande definitie al worden opgenomen in de planregels van het bestemmingsplan en kunnen zeer kwetsbare gebouwen binnen het plangebied als strijdig gebruik worden vastgelegd binnen het bestemmingsplan. Omdat met het plan het oprichten van zo'n zeer kwetsbaar gebouw niet wordt beoogd, is er in deze situatie geen bezwaar om dit uit te sluiten.

Ook inrichtingen die vallen onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) worden hier niet beoogd en kunnen daarom ook worden uitgesloten. Hierdoor hoeft er in het kader van de ruimtelijke besluitvorming geen expliciete verantwoording van het groepsrisico plaats te vinden door het gemeentebestuur. De actieve betrokkenheid bij de voorbereiding van het ruimtelijke besluit door het bestuur, zoals volgt uit een ambitie uit de gemeentelijke EV-visie, kan hier dan dus achterwege worden gelaten.

Kanttekeningen

Geen

Documenten

Voor het EV-advies hebben wij de volgende documenten ontvangen:

- Opdrachtformulier van Dorus van Deursen van gemeente Neder-Betuwe aan ODR;
- Ontvangen documenten in zaak 0214134402.

Bijlage(n)

- 1 Resultaten risicoberekening RBM-II

Bijlage 1 Resultaten risicoberekening RBM-II

Om de haalbaarheid van het ABC-terrein zuidzijde te beoordelen, is voor het aspect externe veiligheid een indicatieve risicoberekening met het rekenprogramma RBM-II, versie 2.3, uitgevoerd.

Plaatsgebonden risico

Uit het onderzoek is gebleken dat er ter plaatse van het plangebied een 10-6/j plaatsgebonden risicocontour aanwezig is op ca 21 meter vanaf het midden van het spoor. Deze contour ligt binnen het PR-plafond (30 meter) van de Betuweroute. Dit PR-plafond ligt voor een klein deel over het zuidelijkste deel van het plangebied.

De berekende 10-8/j plaatsgebonden risicocontour ligt ruim over het plangebied heen, op circa 690 meter vanaf het spoor.

Er worden geen grenswaarden voor het plaatsgebonden risico overschreden, voor zover er niet wordt gebouwd binnen het PR-plafond. Dit kan in het bestemmingsplan worden geborgd door een veiligheidszone op de verbeelding aan te geven, waarbinnen geen (beperkt) kwetsbare objecten mogen worden opgericht.

Groepsrisico

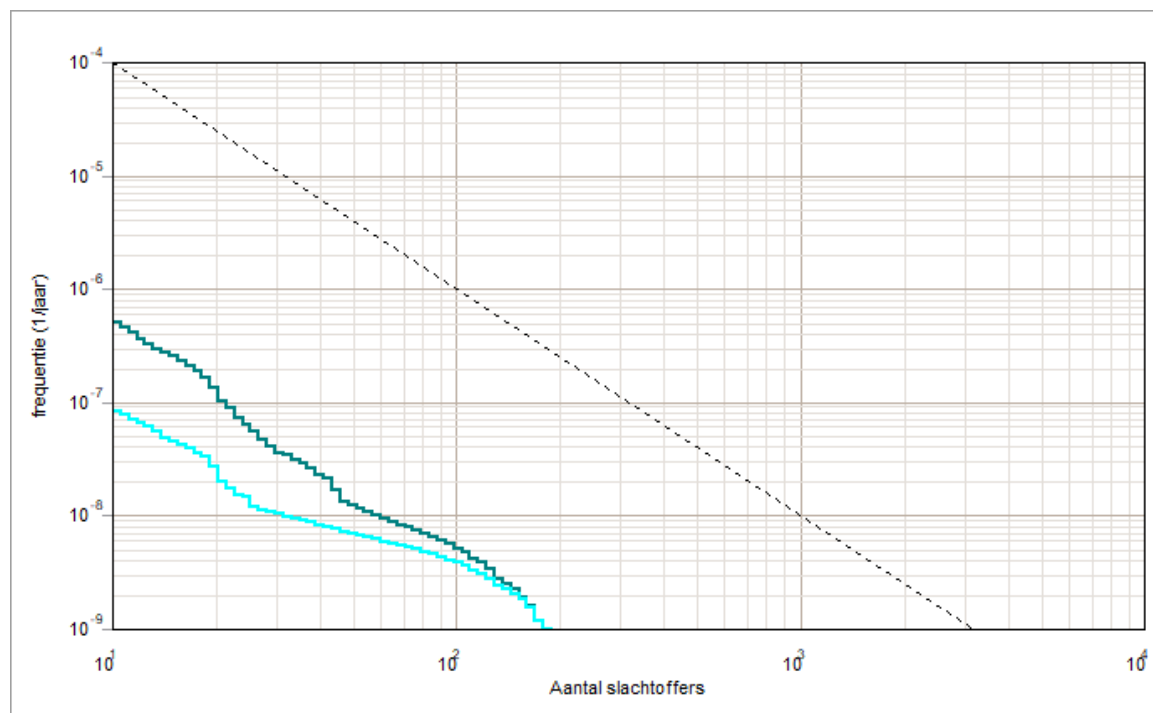
Om de effecten van de beoogde ontwikkeling op de hoogte van het groepsrisico in beeld te brengen, is de huidige situatie met bestaande kwetsbare objecten vergeleken met de beoogde toekomstige situatie. Omdat deze laatste situatie nog niet nader is uitgewerkt met concrete bedrijfsactiviteiten, is hiervoor uitgegaan van een gemiddelde personendichtheid van 40 personen per hectare (op basis van kengetallen uit de Handleiding Risicoanalyse Transport (11 januari 2017, versie 1.2, HART)). Hierbij is uitgegaan van bevolkingstype 'Bedrijven (dagdienst)'. Voor de verdeling van aanwezige personen in het plangebied in dag en nacht is uitgegaan van een factor 1 voor in de dag (van 8.00 tot 18.30 uur) en van een factor 0 in de nacht (van 18.30 tot 8.00 uur).

De personen aantallen van de bestaande situatie, in de omgeving van het plangebied, zijn gegenereerd uit de BAG-Populatieservice.

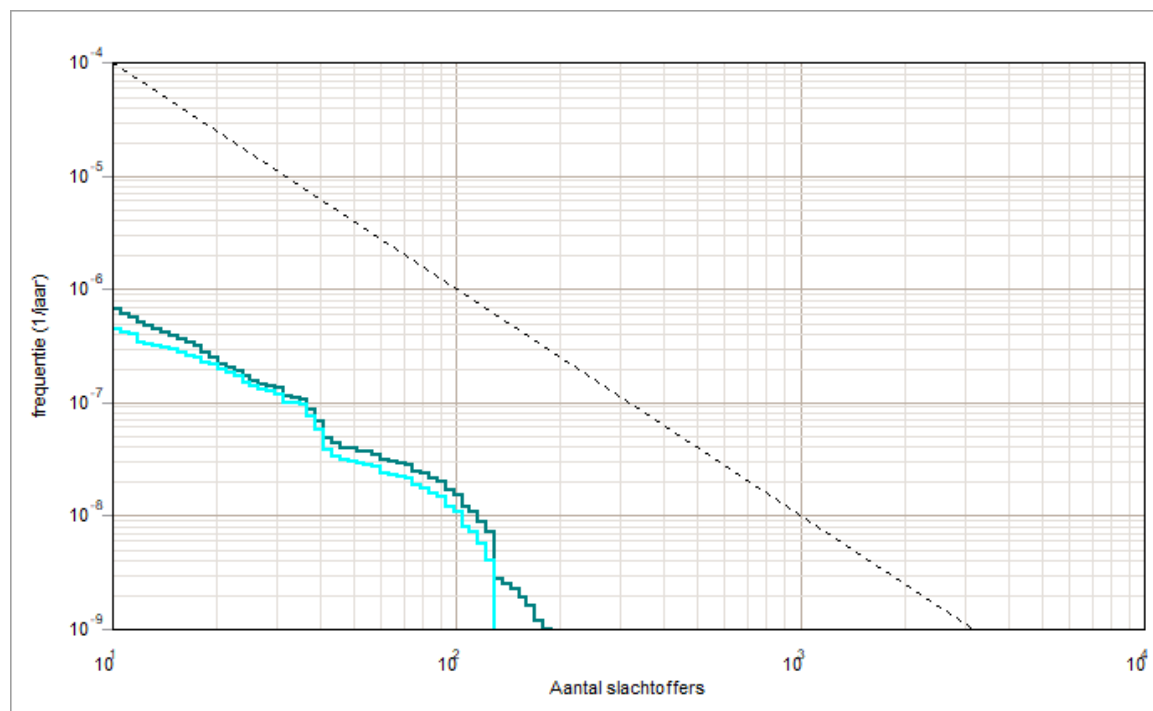
Uit de berekeningen blijkt dat het groepsrisico in zowel de huidige als toekomstige situatie ruim minder dan 0,1 maal de oriënterende waarde bedraagt. Zie onderstaande figuren met de FN-curve van de huidige situatie zonder plangebied (figuur 1) en de FN-curve voor de toekomstige situatie (figuur 2).

De groene lijn in onderstaande figuren betreft het groepsrisico van de totale route en de licht blauwe lijn het hoogste groepsrisico per km (deelroute). De streepjeslijn betreft de oriënterende waarde.

Figuur 1 FN-curve bestaande situatie

Figuur 2 FN-curve toekomstige situatie

In onderstaande tabel is aangegeven hoeveel de berekende frequentie op een bepaald aantal slachtoffers maximaal afwijkt van de oriëntatiewaarde.

Situatie	totale route		Deelroute	
	Groepsrisico	Max aantal slachtoffers	Hoogste groepsrisico	Max aantal slachtoffers
GR huidige situatie	0,006	179	0,005	179
GR toekomstige situatie	0,017	179	0,013	129

Het groepsrisico neemt in de toekomstige situatie wel toe ten opzichte van de huidige situatie. Uit de tabel is verder af te leiden dat zowel in de huidige situatie als toekomstige situatie de oriëntatiewaarde niet wordt overschreden en dat in beide situaties het groepsrisico niet meer bedraagt dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde. Dit betekent dat een volledige verantwoording van het groepsrisico op grond van artikel 8 van het Bevt achterwege kan blijven.